

Od dát k diskusi

Možnosti aktivního učení v demografii

Mgr. Stanislava Šefčíková

KEGD

PriF UK

Výučba Demografie

- Základom sú analytické kvantitatívne metódy, práca so štatistikou
- Prepájanie dát s historickým a spoločenským kontextom
- Prirodzená potreba systematickej, jasnej a odbornej výučby => **FRONTÁLNEJ**

Frontálna (hromadná) výučba = učiteľ/ka pracujú s celou triedou naraz
(László, Osvaldová, 2014)

Nové potreby študentstva

Meniaci sa profil aj potreby mladých ľudí úzko súvisí s meniacim sa prístupom k informáciám a technológiám v dnešnom svete. Vzniká potreba rozvoja komplexných a praktických zručností a tiež prispôsobenie sa novým nástrojom umelej inteligencie (AI).

Rozvoj kritického myslenia

Spolupráca a aktívne učenie sa

Rozloženie pozornosti (attention span)

Diskusia

Flexibilita učenia

Príklady interaktívnych didaktických metód

Didaktické metódy sú prirodzenou súčasťou učiva, ich výber podmieňujú napr. obsah a cieľ učiva, intelektuálne pozadie triedy, poradie vyučovacej hodiny a pod.

Brainstormingová metóda

voľnosť nápadov,
rovnosť účastníkov,
kvantita > kvalita

Situačná metóda

argumentácia,
riešenie konfliktu,
modelová situácia

Projektová metóda

samostatnosť,
plánovanie,
argumentácia

Pracovné listy.

podporujúci
prostriedok,
aktívny vklad inf.

...a ďalšie.

Príklady z hodín

Aktívne listovanie, úloha z pracovného listu

Úloha 1: Vyplňte tabuľku s pomocou Demografického slovníka. Oblasť: _____

	Pojem	Definícia	Prečo je dôležitý pre demografiu
1			
2			
3			
4			
5			

Príklady z hodín

Spoznávanie databáz, úloha z pracovného listu

Úloha 3: Prejdite si stránky databáz a na základe toho vyplňte tabuľku.

databáza	výhody	nevýhody	poznámky
SODB 21			
DATAcube			
ŠÚSR			
World population Data Sheet			
Statdat			

Príklady z hodín

Situačná metóda

Pracujte s profilom rodiny.

- Koľko detí si myslíte, že by táto rodina mala mať a prečo?
- Aké hlavné faktory ovplyvňujú ich rozhodnutie?

Veronika (29) a Linda (31)

- Obe pochádzajú z bohatých rodín a majú dobre platené zamestnania.
- Milujú cestovanie a voľný čas venujú svojim koníčkom.
- Rodina na nich tlačí, aby mali deti, ale oni sa boja, že by to obmedzilo ich životný štýl.
- Zvažujú, či by vedeli skĺbiť rodičovstvo s ich životnými prioritami.

Kristína (37) a Daniel (40)

- Majú už štyri deti vo veku 4, 7, 10 a 13 rokov.
- Kristína vždy snívala o veľkej rodine, ale Daniel sa obáva, že ďalšie dieťa by bolo finančne náročné.
- Deti sú pre nich prioritou.
- Rozmýšľajú, či ďalšie dieťa bude dobrým rozhodnutím pre nich aj pre ich súčasné deti.

**použite chatGPT na vytvorenie profilov*

Príklady z hodín

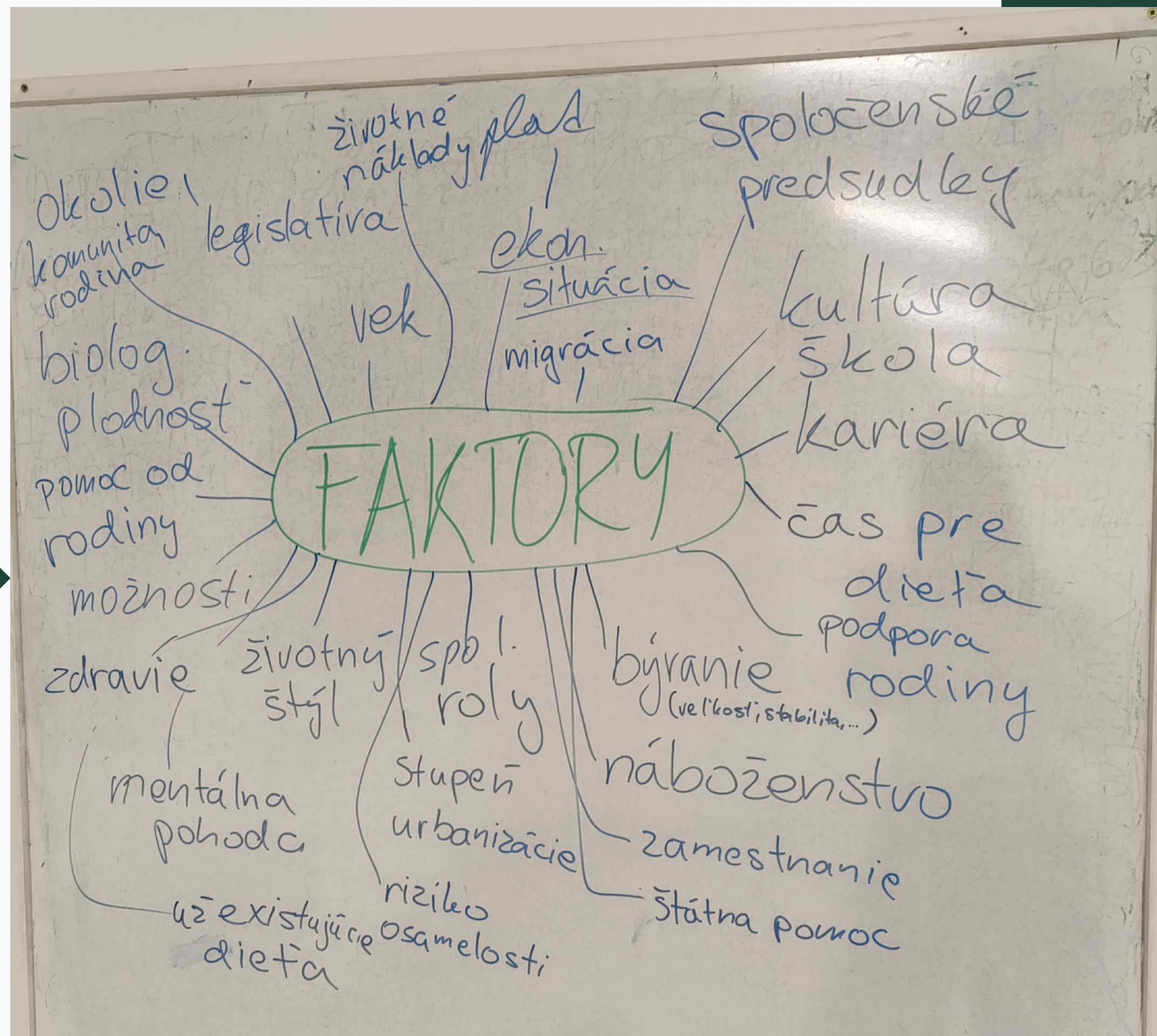
Situačná metóda + brainstorming

Veronika (29) a Linda (31)

- Obe pochádzajú z bohatých rodín a majú dobre platené zamestnania.
- Milujú cestovanie a voľný čas venujú svojim koníčkom.
- Rodina na nich tlačí, aby mali deti, ale oni sa boja, že by to obmedzilo ich životný štýl.
- Zvažujú, či by vedeli skĺbiť rodičovstvo s ich životnými prioritami.

Kristína (37) a Daniel (40)

- Majú už štyri deti vo veku 4, 7, 10 a 13 rokov.
- Kristína vždy snívala o veľkej rodine, ale Daniel sa obáva, že ďalšie dieťa by bolo finančne náročné.
- Deti sú pre nich prioritou.
- Rozmýšľajú, či ďalšie dieťa bude dobrým rozhodnutím pre nich aj pre ich súčasné deti.

Príklady z hodín

Diskusia, aktivita škála

Fakt vs. Mýtus

Na základe vášho názoru sa postavte na tú stranu triedy, kde si myslíte, že je pravda o tvrdení.

Tvrdenia:

- Kohabitácia je len dočasná fáza pred manželstvom. (M)
- Ľudia s VŠ vzdelaním sa menej rozvádzajú. (F)
- Zakázaním interrupcií sa prestanú diať. (M)
- Ľudia v druhom manželstve majú tendenciu sa rozvádzať skôr. (F)

Výzvy a obavy

- Časová náročnosť prípravy aj realizácie
- Rôzna miera zapojenia študentstva
- Náročné na objektívne posúdenie a hodnotenie
- Zmena role expertstvo → facilitátorstvo
- Možná strata kontroly
- Logistika (učebňa, sedenie študentstva,...)
- Kde je hranice medzi “zábavným” a “zmysluplným”
- ...a mnohé ďalšie

Reakcie študentstva

- takto ako tie cvika boli tak super
- interaktívne cvičenia
- dobrá nálada, spôsob vyučovania
- prístup ku študentom, priebeh vyučovania,
- jeden z lepších predmetov, objektívne
- hodnotený
- aktivity na cvičeniach, opakovanie z prednášky
- skupinová práca
- aktivita fakt - mýtus

Ďakujem za pozornosť.

Priestor na diskusiu

kontakt: sefcikova29@uniba.sk

- LÁSZLÓ, K. 1997. Všeobecná didaktika. Banská Bystrica : PF UMB, 1997. ISBN 80-8055- 058-1.
- EROZÍM, P. — REICHEL, J.: Metodika burzy nápadov. Praha : 1974.
- WHITTON, S.W. et al. 2014. Attitudes Toward Divorce, Commitment, and Divorce Proneness in First Marriages and Remarriages. NIH.
- JURČOVÁ, D. 2005. Slovník Demografických Pojmov. Bratislava : INOSTAT, Výskumné demografické centrum. ISBN 80-85659-40-9.
- LÁSZLÓ, K., OSVALDOVÁ, Z. 2014. Didaktika. Banská Bystrica : PF UMB, 2014. ISBN 978-80-557-0690-0.
- FACIONE, P. A. 1990. Critical Thinking: A Statement of Expert Consensus for Purposes of Educational Assessment and Instruction. [online]. 1990. [cit. 16-06-2014] Dostupné na: <http://goo.gl/pyNXS7>